

Soome-Eesti "Jevgeni Onegin"

Romi Erlach

romi.erlach@epl.ee

► Homme, esmaspäeval ja teisipäeval esitavad Sibeliusse Akadeemia ja Eesti Muusikaakadeemia ooperistuudiate üliõpilased Estonias Pjotr Tšaikovski "Jevgeni Onegin". Soomes ja Moskvas kriitikute kiitust pälvinud lavastus on ka Eestisse jõudnud.

Tegu on Eesti ja Soome ajaloo esimese ooperikoolituse alase koostööprojektiga.

"Sibeliusse Akadeemia kutsus mind tudengilavastust tegema, mispeale mina pakkusin välja "Jevgeni Onegini". Meenus lavastaja Neeme Kuningas ühisprojekti algust. "Onegini lugu on oma rikka dramaturgilise materjali ja muusikaliste ülesannete poolest tudengitele väga sobiv, Tšaikovski komponeeris selle omal ajal spetsiaalselt Moskva konservatooriumi ooperistuudiale."

Samas tundus lavastajale kummaline, et kaks akadeemiat lahe kummalgi poolel tegelevad samade asjadega, kuid ei ole iialgi teinud koostööd. "Kuivõrd Eestis oli võimekas lauljate seltskond olemas, läkski mõte ühislavastusest läbi," rõõmustas Kuningas. Solistid valiti konkursi korras mõlema õppeasutuse lauleriala üliõpilaste seast. "Eestlastel on eelised vene keele ja

- Soome rahvusooperis kogus tudengite etendus neli korda täismaja
- Ühislavastus tekitab eesti ja soome lauluüliõpilaste vahel konkurentsi

OOPER

"JEVGENI ONEGIN"

- Sibeliusse Akadeemia ja Eesti Muusikaakadeemia ooperistuudiate diplomietendus
- Muusikaline juht ja dirigent Hannu Koivula
- Lavastaja Neeme Kuningas
- Osades: Rene Soom, Julia Semjonova, Andres Köster, Iris Oja, Juuli Lill, Priit Volmer, Aleksander Mihhailov jt
- Estonias 4., 5. ja 6. mail. (4. mai etendus välja müüdnud.)

kultuuri tunnetamisel, soomlastele on see rohkem eksootika," märkis Kuningas. "Telkkis arvestatav loominguiline konkurentsi."

Tänaseks on "Onegini" mängitud kuus korda Joensuu, neli väljamüüdud etendust Soome rahvusooperis ning üks Moskvas teatrikoolide festivalil "Poodium".

"Olime majanduslikel põhjustel sunnitud loobuma koori kasutamise ja see teeb etendusest omalaadse, intiimse, tegelaste hingeelule ja suhetele fokuseeri-

tud tüki," nimetab ta. Kui soome kriitikutes tekitas koori puudumine nõutuvõitu elevust, siis vene kriitikud mõistsid selle taotluslikkust.

"Tšaikovski ju tegelikult mõtleski selle tüki suhteliselt nappide vahenditega tudengitööks," ei usu Kuningas, et oleks heliloojat koori kõrvaldamisega solvanud. Koor on selles ooperis lavastaja sõnul dramaturgiline kuliss, olustikuline taust, mis ei vii asja edasi.

"Tšaikovski isegi häbenes "Onegini" ooperiks nimetada, öeldes, et need on lüüriks stseenid," ütles Kuningas. "Vene kriitikute arvates oli lüürismi ja hinge koori puudumise arvelt enamgi. Moskva üks juhtiv ooperikriitik, Natalja Zimjanina näiteks märkis, et hindas meie tõlgendust väga ausaks, meie versiooni modernsus seisnes tema hinnangul just selle konservatiivsuses."

Eesti-Soome "Jevgeni Onegin" on vabaõhuetendusena kavas ka 25. juulil Kuressaare ooperipäevadel.



Eestlane ja soomlanna vene klassikat tõlgendamas: Jevgeni Onegini rollis Atlan Karp võrgutab Tatjanat (Jutta Holmberg), mõlemad õpivad Sibeliusse Akadeemias. FOTO RAIGO PAJULA